

§ 135 Remiss av betänkandet **Belägg för broms? - Åtgärder för starkare incitament till lägre kommunalskattesatser (SOU 2026:20)**

Dnr KSF-2026-00179

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar:

Hörs kommun tackar för inbjudan att lämna synpunkter och överlämnar yttrande i enlighet med beslutsunderlag 6 som remissvar på betänkandet *Belägg för broms?*

Ärendebeskrivning

Åtgärder för starkare incitament till lägre kommunalskattesatser

Hörs kommun har blivit utsedd som remissinsats för betänkandet *Belägg för broms? – Åtgärder för starkare incitament till lägre kommunalskattesatser (SOU 2026:20)*. Det är frivilligt för kommunen att lämna remissvar men om man väljer att svara ska svaret ha kommit in till Finansdepartementet senast den 4 juni 2026. Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

Utredningens uppdrag

Utredningen har haft i uppdrag att analysera hur statliga åtgärder som motverkar höjning av skattesatser i kommuner och regioner och som stimulerar sänkningar av sådana skattesatser kan utformas och användas i olika situationer, samt att lämna förslag på hur sådana åtgärder kan utformas. I uppdraget har ingått att analysera det rättsliga utrymmet för att genomföra åtgärder som begränsar den kommunala beskattningsrätten.

Utredningen konstaterar att justeringar av skattesatsen sker relativt sällan i kommuner och regioner. Skatthöjningar har varit vanligare än skattesänkningar och skatthöjningarna har varit större än sänkningarna. Utredningen bedömer att sänkningar av skattesatsen kräver ett målmedvetet arbete i en kommun eller region och att det arbetet behöver vara konsekvent över tid. Få kommuner och regioner har genomfört skattesänkningar vilket gjort att medelskattesatsen successivt ökat.

Olika skattekrafter gör att effekten av en skatthöjning eller skattesänkning varierar stort. En kommun med låg skattekraft måste höja skattesatsen mer för att få samma höjning av skatteintäkten. Dock tappar kommunen en mindre summa än den kommun med högre skattekraft vid en skattesänkning.

Utredningens förslag om en skattebroms och en skattesänkingspremie

* En kommun eller region som sänker skattesatsen jämfört med föregående budgetår ska få ett årligt bidrag i tre år, motsvarande 25 procent av skattesänkningen år 1, 15 procent år 2 och 10 procent år 3.

Kommunstyrelsen

- * En kommun eller region som höjer skattesatsen ska betala mot svarande skattebromsavgift under tre år.
- * Om kommunen eller regionen gör flera ändringar av skattesatsen under en treårsperiod ska varje ändring beräknas för sig och årligen summeras till ett samlat belopp som antingen blir ett bidrag eller en avgift.
- * Om skattesatsförändringen sker till följd av en skatteväxling ska ingen skattebromsavgift eller skattesänkingsbidrag utgå.
- * I kommunallagen införs ett krav på att eftersträva hög effektivitet i kommunal verksamhet. Riktlinjerna för god ekonomisk hushållning ska omfatta även det målet.
- * I riktlinjerna ska det också finnas en plan för kommunens eller regionens skattesatsnivå.
- * Uppföljning och utvärdering i förvaltningsberättelsen ska omfatta de nya målen och riktlinjerna, och revisorerna ska i sin granskning även pröva om verksamheterna sköts på ett effektivt sätt.
- * Det införs en skyldighet för kommuner och regioner att redovisa en motivering till en höjd skattesats i budgeten.
- * Regeringen ger i uppdrag till Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) att utveckla och administrera nyckeltal för justerad skattesats för kommuner och för regioner.

Utredningens bedömning av det rättsliga utrymmet

Utredningens bedömning är att staten kan införa åtgärder som innebär begränsningar av kommuners och regioners beskattningsrätt. Åtgärder som innebär att beskattningsrätten begränsas måste regleras i lag. En begränsning bör inte gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som har föranlett åtgärden, och intresset av att genomföra åtgärden bör uppväga den inskränkning i beskattningsrätten och självstyrelsen som åtgärden innebär. Bedömningen är ytterst en politisk fråga för riksdagen.

Konsekvenser för Höors kommun

Kommunen måste komplettera riktlinjerna för ekonomisk hushållning för att även omfatta målet på krav för att eftersträva hög effektivitet. I riktlinjerna ska det även finnas en plan för Höors kommuns skattesatsnivå. I delårsredovisningens och årsredovisningens förvaltningsberättelse ska en uppföljning och utvärdering av målen och riktlinjerna göras. Det innebär en utökad administration att ta fram mål för effektivitet. Hur det ska se ut är oklart idag men vägledning kommer troligen när Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) har utvecklat nyckeltal för detta. Dessutom ökas administration varje år då delårs- och årsredovisningen ska kompletteras med denna uppföljning.

Vid en höjning av skattesatsen ska en motivering redovisas i budgeten.

Ekonomiskt skulle en skattesänkning motsvarande 25 öre ge en minskning av 2027 års skatteintäkter med 12,2 mnkr. Dessutom skulle kommunen få ett årligt bidrag med 3,1 mnkr år 1, 1,8 mnkr år 2 och 1,2 mnkr år 3. Nettoeffekten för kommunen skulle därmed bli:

2027: -12,2 mnkr + 3,1 mnkr = -9,1 mnkr

2028: -12,2 mnkr + 1,8 mnkr = -10,4 mnkr

Kommunstyrelsen

2029: -12,2 mnkr + 1,2 mnkr = -11,0 mnkr

En skattehöjning med motsvarande 25 öre skulle ge en ökning av kommunens skatteintäkter med 12,2 mnkr. Dock skulle då kommunen få en årlig skattebromsavgift med 3,1 mnkr år 1, 1,8 mnkr år 2 och 1,2 mnkr år 3. Nettoeffekten för kommunen skulle därmed bli:

2027: +12,2 mnkr – 3,1 mnkr = +9,1 mnkr

2028: +12,2 mnkr - 1,8 mnkr = 10,4 mnkr

2029: +12,2 mnkr - 1,2 mnkr = 11 mnkr

Konsekvensen blir att kommunen inte drabbas av skattesänkningen fullt ut förrän år 4. Omvänd får kommunen inte heller en full effekt av en skattehöjning förrän år 4. Risken är att en kommun vid behov av ökade skatteintäkter måste höja skatten mer än det som krävts utan skattebromsavgiften.

Höors kommun föreslås lämna följande yttrande

Höors kommun ser positivt på incitament för att få kommuner att sänka skatten men anser att risken är stor att kommuner höjer skatten med mer än de behöver för att kompensera bromsavgiften. Det kan leda till att det generella skattestrycket höjs i landet som helhet i motsats till syftet med förslaget. Vidare anser Höors kommun att tre års premie vid skattesänkningar är för kort tid och att beloppen är för låga för att utgöra en avgörande faktor för att besluta om skattesänkning i en kommun.

Ekonomiska konsekvenser för Höors kommun av yttrandet

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

Barnets bästa

Beslutet påverkar inte barn. Ingen barnkonsekvensbeskrivning har gjorts då det inte bedömts att det finns behov för en sådan.

Yrkanden

Kent Staaf (S) yrkar att kommunen överlämnar yttrande i enlighet med vad som framgår av beslutsunderlag 6.

Lena Stigsdotter (S) ställer sig bakom Kent Staafs (S) yrkande.

Beslutsordning

Ordföranden ställer kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut mot Kent Staafs (S) yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Omröstning begärs.

Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsordning:

JA = Bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

NEJ = Bifall till Kent Staafs (S) yrkande.

Kommunstyrelsen

Omröstningsresultat

Omröstningen genomförs med upprop och utfaller med att 5 ledamöter röstar JA och 8 ledamöter röstar NEJ, vilket medför att kommunstyrelsen beslutar bifalla Kent Staafs (S) yrkande.

Följande ledamöter röstar JA: Nino Dervisagic (M), Camilla Kampf (M), George Emilson (KD), Magnus Haara (C) och Johan Svahnberg (M).

Följande ledamöter röstar NEJ: Anna Ramberg (L), Lena Stigsdotter (S), Björn Lindqvist (V), Arno Werner (MP), Marie-Louise Palm (SD), Rolf Streijffert (SD), Stefan Liljenberg (SD) och Kent Staaf (S).

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse 2026-05-04
2. Betänkandet Belägg för broms?
3. Remissmissiv
4. Presentationsbilder
5. Protokollsutdrag KSau 2026-05-12 § 135
6. Svar om skattebroms - Yrkande av Kent Staaf (S)

Beslutet ska skickas till

Finansdepartementet